

PROSTATACANCER FÖRBUNDET

Tillsammans driver vi kampen mot prostatacancer

PROSTATACANCERFÖRBUNDET

är Sveriges största
cancerpatientorganisation
med över 12 000 medlemmar
organiserade i 27 lokala föreningar
över hela Sverige.

Blekinge

Prostatacancerföreningen Viktor

Dalarna

ProLiv Dalarna

Gotland

Gotlands Prostatacancerförening

Gävleborg

Prostataföreningen Gävleborg

Halland

CaPriN

Jämtland Härjedalen

Jämtgubben

Jönköpings län

ProLiv Jönköping

Kalmar län

PCF Tjust
ProClub Möre

Kronoberg

ProLiv Kronoberg

Norrbottn

Prostatacancerföreningen Norrsken

Skåne

ProLivskvalitet
Prostatacancerföreningen Syd
ProVitae

Stockholm

ProLiv Stockholm
Prostatabröderna

Sörmland

Näckrosbröderna

Uppsala

Prostatacancerföreningen i Uppsala län

Värmland

Prostatacancerföreningen Värmland

Västerbotten

Betula
Guldgubben

Västernorrland

Prostatacancerföreningen Träpatronerna

Västmanland

Arosgubben

Västra Götaland

ProLiv Väst
Prostatacancerföreningen Skaraborg

Örebro län

T-Pro

Östergötland

PCF Öst

Det här är

Prostatacancerförbundet

Tillsammans verkar vi för ökad kunskap om prostatacancer.

*Vi stödjer forskningen, driver opinionsarbete, kämpar för bättre
vård och ger stöd till drabbade. Ett bra liv trots allt, är vår vision.*

Vård och behandling

Att påverka beslutsfattare och att skapa opinion i frågor som rör tidig upptäckt av prostatacancer, vård och behandling är en central del av vår verksamhet.

Var du än bor ska du ha rätt till vård på lika villkor och du ska få tillgång till bästa dokumenterade behandling i enlighet med svensk och internationell standard.

Vi arbetar också för att öka kunskapen om sjukdomen och bryta tabun. Alla ska kunna tala öppet om sin sjukdom utan att mötas av fördomar eller rädsla.

Blå bandet

Det blå bandet som är en internationell symbol för kampen mot prostatacancer uppstod i USA i mitten av 1990-talet där det kallas för Blue Ribbon. För oss betyder Blå bandet att vi genom att arbeta tillsammans kan förbättra livssituationen för alla män som drabbats av prostatacancer och öka chanserna för att fler ska överleva.

Forskning och utveckling

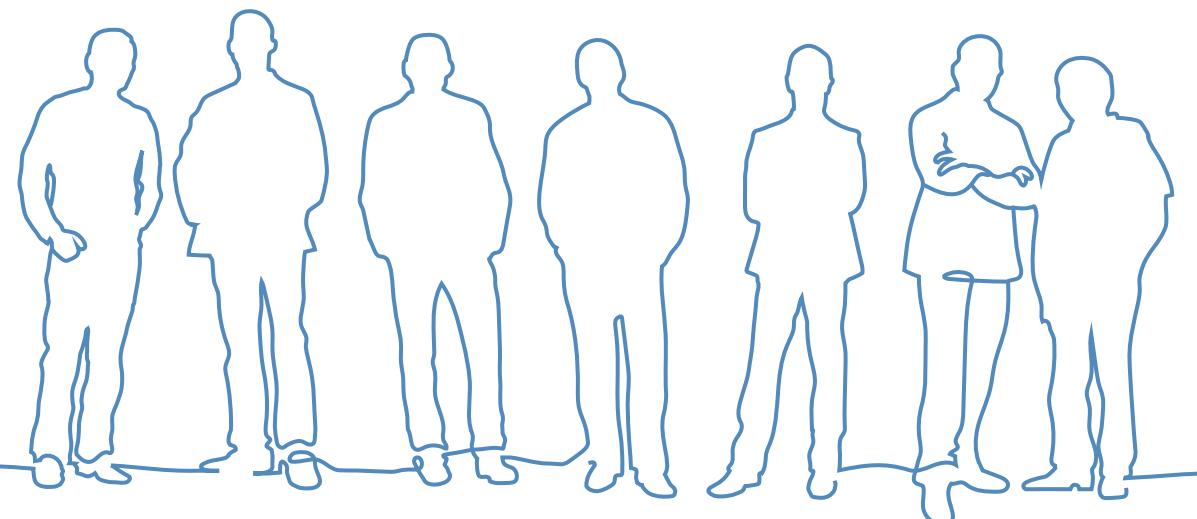
Vägen till att fler ska överleva prostatacancer är nya forskningsrön. Vi arbetar intensivt med att samla in pengar till svensk forskning. Hittills har vi delat ut över 40 miljoner till en rad olika forsknings- och utvecklingsprojekt.

Att dela sin oro

Vi ger stöd till män som drabbats av prostatacancer och till deras anhöriga. Vi vet vad det betyder att få dela sin oro med någon som fått ett cancerbesked och gått igenom en behandling.

Mustaschkampen

Vår största kampanj är Mustaschkampen som kulminerar i november varje år. Över 500 företag och tiotusentals privatpersoner samlas då i aktiviteter över hela Sverige, allt märkt med den blå mustaschen som är Mustaschkampens kännetecken. Här blandas humor och allvar i en livsviktig kampanj.

Prostatacancer

Vanligaste cancersjukdomen

De flesta som idag drabbas av prostatacancer och får behandling i tid kan leva ett gott liv länge.

Tidig upptäckt är avgörande

Prostatacancer är en allvarlig sjukdom som beror på att cancer kan bildas i prostatan. Vanligast är att tumören är beskedlig och att den inte sprider sig. Då bör den inte behandlas, bara följas upp.

Ibland är tumören mer aggressiv och då behöver den behandlas med kirurgi eller strålning. Om den har utvecklats för långt används bromsande läkemedel.

Ett stort problem är att det är svårt att hitta den cancer som kräver mycket behandling och att undvika de mindre farliga tumörerna.

En annan svårighet är att sjukdomen på ett tidigt stadium inte ger några symtom. Idag upptäcks många alltför sent för att kunna botas. En av Prostatacancerförbundets viktigaste uppgifter är därför att driva frågan om prostatacancer-testning.

Ärftlighet spelar roll

Orsakerna till prostatacancer är inte klarlagda men ärftlighet spelar en viss roll. Den som har sjukdomen i den nära släkten bör därför vara särskilt uppmärksam.

Kunskapen ökar

Länge stod prostatacancer i skuggan av andra cancersjukdomar. Det var den gamle mannens sjukdom som kunde upplevas skamlig och som både patienter och anhöriga undvek att tala om. Men de senaste 25 åren har prostatacancer fått allt mer uppmärksamhet. Skamstämplen är borta och vi vet idag betydligt mer om vad prostatacancer beror på och hur sjukdomen kan behandlas. Allt fler överlever och för många drabbade har en dödsdom bytts mot att leva med en kronisk sjukdom.

Prostatacancerförbundet arbetar intensivt för att öka kunskapen om prostatacancer och att samla in pengar till forskningen. Ett arbete som vi aldrig ger upp.

Prostatacancer är
Sveriges vanligaste
cancersjukdom

SJUKDOMEN
DRABBAR
framförallt
män **ÖVER 50** ÅR

MÄN UNDER **40** ÅR
FÅR SÄLLAN
PROSTATACANCER

AV DE
DRABBADE
ÄR **HÄLFTEN**
69 ÅR
OCH
ÄLDRE

2300
män **AVLIDER** varje år
i prostatacancer

120 000
män lever med
DIAGNOSEN

1800 män
kommer försent
varje år och har utvecklat
OBOTBAR
prostatacancer

Under de senaste åren har stora framsteg gjorts för att bromsa sjukdomens framfart utan svårare biverkningar. Omfattande forskning pågår för att förstå prostatacancer och att utveckla och testa nya läkemedel. På lång sikt anas möjligheten att genom immunbehandling till och med kunna bota sjukdomen.

Jan-Erik Damber

Professor i urologi vid Sahlgrenska Akademien, Göteborgs universitet

Ledamot i Prostatacancerförbundets forskningsråd

Bidraget från Prostatacancerförbundet ingår i ett projekt där vi studerar samspelet mellan cancer, celler och immunsystem. Syftet är att skapa en ny behandling mot allvarlig prostatacancer som i dagsläget inte är behandlingsbar.

Anders Bjartell

Professor vid Lunds universitet

Forskar om det stadium av prostatacancer då tumörcellerna inte längre svarar på befintliga behandlingar

Bidrag från Prostatacancerförbundet 2 650 000 kr

Att studera hur cancer sprids är en nyckelfråga för att bekämpa den. Huvudtumören är oftast inte farlig för patienten. Det är metastaserna som gör cancer svårbehandlad. Vårt läkemedel kan vara ett steg mot att blockera möjligheterna för cancerceller att växa.

Maréne Landström

Professor vid Umeå universitet

Forskar om ett läkemedel som skulle kunna förhindra tillväxten av tumörceller

Bidrag från Prostatacancerförbundet 1 250 000 kr

Vi stödjer svensk forskning

Det är forskningen om prostatacancer som kan leda till att färre drabbas, att fler kan leva ett långt och gott liv trots sin cancer och att fler kan bli friska. Idag forskas om prostatacancer ur en rad olika aspekter. En del forskare kartlägger orsaker till att sjukdomen uppstår. Andra undersöker hur man med större precision kan upptäcka tumörer och avgöra hur farliga de är. Ett annat fält är att hitta nya läkemedel som ger så lite biverkningar som möjligt.

40 MILJONER till forskningen

Att stödja svensk forskning är en av våra viktigaste uppgifter. Varje år delar vi ut nya anslag och hittills har vi bidragit med över 40 miljoner till en rad olika forskningsprojekt.

Forskningsanslagen kommer till stor del från insamlingar och gåvor från privatpersoner och företag. Pengarna förvaltas av Prostatacancerförbundets fond, Prostatacancerfonden och Prostatacancerförbundets forskningsråd beslutar om vilka ansökningar som ska få anslag.

Vi delar ut STIPENDIER till vårdpersonal

Varje år delar Prostatacancerförbundet ut stipendier till vårdpersonal.

Tanken är att snabbare föra ut viktiga forskningsresultat till berörd personal och därigenom förbättra vården för män drabbade av prostatacancer.

Vi vill underlätta för vårdpersonal att delta i kurser och konferenser där nya forskningsrön och behandlingsmetoder presenteras. Särskilt uppmärksammar vi yrkesgrupper som arbetar nära patienterna som sjuksköterskor, kontaktsjuksköterskor och uroterapeuter.

Vi ger stöd till drabbade och närstående

*Vi lyssnar, vi kan ge råd och vi delar med oss av det vi har lärt oss.
Prostatacancerförbundet finns för att vi vet att ensam inte är stark.*

När beskedet kommer

Vi vet vad det innebär att få diagnosen prostatacancer. Vi har också upplevt chocken som följer med ett cancerbesked. Vi vet hur det förlamande det kan vara. Hur ensam man kan känna sig. Vi vet också hur svårt det kan vara för anhöriga. Hur oroliga de kan bli. Hur maktlösa de upplever att de är.

Men både för drabbade och anhöriga kan Prostatacancerförbundet vara ett stöd.

Vi finns för de drabbade

Lokalföreningarna i Prostatacancerförbundet erbjuder samtalsstöd i grupp och enskilt. Ibland träffas över en kaffe, ibland pratar vi i telefon.

Vi tror på att dela erfarenheter för att tunga känslor ska lätta och för att vi ska kunna se framåt. Ensam är ju inte stark men vi vet att det finns en väg tillbaka till ett rikt och meningsfullt liv.

Hopp trots allt

BÄSTA MÖJLIGA LIV TROTS PROSTATACANCER

Under mottot "bästa möjliga liv trots prostatacancer" har vi byggt en webbplats där vi samlat erfarenheter från män som behandlats för prostatacancer. Här finns konkreta råd för hur livet kan bli riktigt bra både socialt, fysiskt och mentalt, trots allt.

hopptrotsallt.se

Prostatanytt

Prostatanytt startade vi för vi tyckte att det behövdes en tidning som riktar sig till alla som har erfarenhet av prostatacancer. Vi skriver om den senaste forskningen och om män och kvinnor som på olika sätt lever med prostatacancer i sin vardag. Tidningen skickas ut fyra gånger om året till alla medlemmar i Prostatacancerförbundets lokalföreningar.

VI HAR

representanter i

Nationella vårdprogrammet
som sätter upp riktlinjerna för hur
prostatacancervården ska bedrivas.

Vi har också representanter i
Nationella prostatacancerregistret
där data om vården av patienter med
prostatacancer registreras.

*Män med svår prostatacancer där hormonbehandling sviktar,
får inte andra bromsande behandlingar i den utsträckning
som är rimlig. Det är allvarligt eftersom vården därigenom
brister i likvärdighet.*

Ingela Franck Lissbrant

Övertläkare vid Sahlgrenska Akademien, Göteborgs universitet

Vice ordförande i Nationella Prostatacancerregistret (NPCR) samt
en av initiativtagarna bakom konceptet ProstataCancerCenter (PCC)

Vi kämpar för en jämlik vård

*En man som blir diagnosticerad med prostatacancer ska få bästa
möjliga vård oavsett hans utbildning, om han är gift eller inte och
oavsett var han bor.*

Jämlik vård

Vård på lika villkor kan verka självklart men idag
är det stora skillnader i vården som erbjuds. Till
exempel upptäcks cancer senare och i ett
allvarligare stadium hos män som inte är gifta och
har lägre utbildning än hos gifta män med högre
utbildning.

När det gäller ålder får äldre män sämre vård än
yngre. Efter 70 år strålbehandlas och opereras män
i allt lägre utsträckning.

Vård ska ges på lika villkor och vara den bäst
dokumenterade i enlighet med svensk och interna-
tionell standard. Det är grunden i Prostatacancer-
förbundets arbete för bättre vård.

Prostatacancerförbundet driver arbetet genom
att påverka beslutsfattare, informera allmänheten
och ha en dialog med läkemedelsbolagen.

Kortare köer

Väntetiden från misstanke till operation varierar
mycket mellan olika regioner, från 81 dagar till
260 dagar. Det är längre än för någon annan
cancersjukdom.

Att få reda på att man har cancer och sedan
behöva vänta på operation eller strålbehandling
är en svår och ångestfylld upplevelse. Dessutom
riskerar sjukdomen att sprida sig.

Därför kämpar vi för kortare väntetider för
patienter med prostatacancer.

Organiserad testning

En tidig diagnos ökar chansen för överlevnad och
Prostatacancerförbundets krav är att en organiserad
testning av alla män äldre än 50 år ska erbjudas
över hela Sverige.

Mustaschkampen

En folkrörelse som räddar liv

Mustaschkampen är Prostatacancerförbundets årliga kampanj för att uppmärksamma prostatacancer, samla in pengar till forskning och utveckling och till kompetensutveckling för vårdpersonal.

Samlar in pengar till forskning

Mustaschkampen samlar in stora summor till forskningen och sätter fokus på att över 10 000 män varje år får besked om att de har prostatacancer.

Mustaschkampen strider för bättre metoder för att tidigt upptäcka prostatacancer och för en jämlik vård.

Mustaschkampen uppmärksammar mäns hälsa och vill att alla ska veta att en hälsosam livsstil räddar liv.

En angelägenhet för hela Sverige

Mustaschkampen startade i sin nuvarande form 2015 och för varje år har rörelsen vuxit till en allt större angelägenhet som nu engagerar hela Sverige.

När vi började var vi en handfull eldsjälar och prostatacancer var en sjukdom i skymundan.

Nu är över 500 företag med i kampen tillsammans med tiotusentals privatpersoner.

Den blå mustaschen gör skillnad.

Hit går de insamlade bidragen

- Forskning och utveckling av säkrare diagnoser och effektivare behandlingar
- Opinionsbildning för att få bort orättvisor i cancervården. Prostatacancer har längst väntetider för behandling av alla cancersjukdomar och tillgången på läkemedel skiljer sig åt mellan regionerna
- Stipendier till vårdpersonal

Var med i kampen!

Alla kan vara med i Mustaschkampen.
Enklast är att swisha valfritt belopp till **9001 017**.

Starta en egen insamling

Hitta ett projekt du vill stödja och använd sociala medier för att nå ut.

Anslut ditt företag

Företag i en rad olika branscher över hela Sverige samlar varje år in stora summor till Mustaschkampen. Gå till mustaschkampen.se och välj ett av våra standardpaket. Några klick och du har bidragit till forskningen om prostatacancer. Faktiskt busenkelt.

Och det är ju deltagarna som skapar Mustaschkampen.

mustaschkampen.se

Foto: Ewa-Marie Rundquist

I vår återkommande kampanj, Mustaschkampen blandar vi humor med allvar.
Vårt mål är att sprida kunskap om Sveriges vanligaste cancersjukdom, prostatacancer.

Prostatacancerfonden

Allt kapital som vi får in från gåvor, insamlingar, lotteriverksamhet och försäljning av produkter kopplade till Blå bandet och Mustaschkampen förvaltas av Prostatacancerfonden.

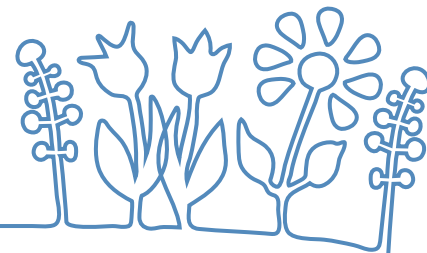
Det här gör Prostatacancerfonden

- Stödjer svensk forskning och utveckling om prostatacancer
- Utvecklar kompetensen hos vårdpersonal och patientföreträdare inom prostatacancervården
- Genomför opinionsbildande insatser i kampen mot prostatacancer

Svensk Insamlingskontroll

Prostatacancerfonden har genom Svensk Insamlingskontroll ett 90-konto som är en garanti för att fonden följer de föreskrifter och anvisningar som Svensk Insamlingskontroll har.

Svensk Insamlingskontroll har rätt att granska fondens ekonomi. Prostatacancerförbundet är medlem i Giva Sverige som är en bransch- och insamlingsorganisation som verkar för tryggt givande och ökat förtroende för insamlingsbranschen.

Gåvor till Prostatacancerfonden bidrar till att fler män får leva längre och med bättre livskvalitet.

Bli medlem du också

Det finns många skäl att vara medlem i någon av Prostatacancerförbundets patientföreningar

DU FÅR

Kontakt med män som genomgått behandling för prostatacancer och med närstående som vet hur det är att möta en älskad person som får en cancerdiagnos.

Tillgång till samtalsgrupper för drabbade och närstående.

Inbjudan till möten och föredrag med forskare och experter.

En plattform för att driva opinionsarbete om frågor som rör diagnos, vård och behandling av prostatacancer.

Möjlighet att vara en stödjande medmänniska för någon som fått prostatacancer.

Tidningen Prostatanytt fyra gånger om året.

Det finns minst en patientförening i varje region och du väljer själv vilken du vill bli medlem i. Medlemsavgiften varierar mellan 150 till 250 kronor per år.

PS

Det går bra att vara stödjande medlem även om du själv inte är drabbad

Kontaktuppgifter till alla patientföreningar finns på Prostatacancerförbundets hemsida.

Var med och bidra

Tillsammans driver vi kampen mot prostatacancer

BLI MÅNADSGIVARE

Bidra med ett fast belopp varje månad.

GE EN GÅVA

Skänk ett engångsbelopp. Ingen gåva är för liten.

TESTAMENTESGÅVA

Majoriteten av cancerforskningen i Sverige finansieras av privatpersoner där en stor del är gåvor i samband med arv.

Att testamentera ett bidrag till forskningen är en gåva för framtiden.

DELTA I MUSTASCHKAMPEN!

Alla kan vara med i kampen – en blå mustasch gör hela skillnaden.

VISA ATT DU BRYR DIG OM

Köp Blå bandet eller någon annat i vår webbshop.

STARTA EN EGEN INSAMLING

Engagera vännerna, jobbkompisarna, idrottsföreningen eller företaget i en egen insamling.

Använd Facebook eller gå via Prostatacancerförbundets hemsida.

EN SISTA HÄLSNING

Ett värdigt sätt att hedra en älskad person.

GE STÖD VIA DATUMLOTTERIET

Välj ett datum, prenumerera på en lott och ha chansen att vinna en miljon samtidigt som du bidrar till ett gott ändamål.

Tack!

för att du stödjer forskningen om prostatacancer

Swish

90 01 017

90 06 081

Plusgiro

90 01 01-7

90 06 08-1

Bankgiro

900-1017

900-6081

Prostatacancerförbundet

Barks väg 14

170 73 Solna

08-655 44 30

kansli@prostatacancerforbundet.se

prostatacancerforbundet.se